

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Tres Notationes ad prædicta facientes, §. 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

7. Quid si denique tua excommunicatio sit aliquibus cognita, sed non fuit deducta ad forum externum?

Respondeo, tunc sane potes, etiam te gere- re, ut non excommunicatum coram iis, qui sciunt tuam Absolutionem, quia, etiam tunc, nullus est contemptus.

9. Alterum, quod addere modo promisi, il- lud est. Quamvis in foro conscientiae sis ab- solutus, potest nihilominus contra te Judex procedere ac si absolutus non fuisses, idque tum ob delictum, ob quod in excommuni- cationem incidisti, tum ob ipsam excommuni- cationem, tum ob actiones externas prohibi- tas, quas forte post dictam fori interni abso- lutionem cum peccato gessisti. Quare poterit Judex procedere ad te denuntiandum, ut ex- communicatum, ad finem, ut viteris ab aliis, & si forte publice celebrasti Missas, vel obti- nuisti Beneficium post dictam Absolutio- nem, potest te declarare Irregularem, & pri- vatum Beneficio.

10. Dixi (cū peccato, & publice) mihi enim cum Suar. l. c. nu. 38. videretur probabile, quod Judex Ecclesiasticus, si ipsi constet ejusmodi absolutio, ut ita loquar, privata, non possit procedere contra sic absolutum ob commu- nicationem cum Fidelibus, celebrationem- que Missarum, vel impetrationem Beneficii, si hæc facta fuerunt cum moderatione dicta n. 4. & 5. ubi enim non est delictum, non po- test Judex urgere ad pœnam. Imo, (ut notat ibidem Suarez) pro aliis actionibus pecca- minosis, poterit quidem punire, sed mi- nus, quantum scilicet præcise est neces- sarium, ad satisfactionem scandalii per il- lum dari.

Potest tamen dictus Judex procedens ex officio (non tamen, si contra instet pars, quæ legitime contradicat) se mitem præbere cum ejusmodi privatim absoluto, quando ipsi Judi- ci moraliter constat absolutio. Potest enim illum excusare, potest illum non denunciare excommunicatum, potest non declarare Ir- regularem, nec Beneficio privatim; potest re- pellere accusationem Procuratoris Fiscalis contra reum forte instantis, uno verbo, potest esse contentus illa absolutione, aliamque ne- quaquam requirere. Ita Coninch, alique apud Dianam. *n.*

11. Si roges, Per quid Judici constabit de dicta Absolutione? Respondeo. Vel per testi-

ficationem fide dignorum, vel per schedulam Confessarii testantis, se illum absoluisse vi- gore Bullæ. Hanc autem schedulam ad solam Pœnitentis instantiam facere poterit Confes- sarius; ne scilicet Confessionis sigillum vio- let, & quidem ejusmodi schedulam in nostra fidem facere, docet Suarez, b de qua multa habes apud Dianam. *c*

Notat autem Fillucius *d* eam posse quidem à Confessario dicto modo scribi, sed raro, & non nisi ex rationabili causa. Quod poste- rius ego intelligo, quando est timor, seu peri- culum, ne ea abutatur Pœnitens, contem- nendo, procurare absolutionem pro foro ex- terno, secus, cur danda non sit?

§. IX.

Tres Notationes ad prædicta facientes.

1. **H**ic denique tria sunt notanda. Primo, posse absolvi quempiam virtute Bullæ, etiam si in ejus confidentiam peccaret, non vero per eamdem posse componi in ma- le ablatis ex ejusdem confidentia. Ratio est, quia id in Bulla Compositionis expref- se prohibetur quod non prohibetur in hac Bulla.

2. Notandum Secundo, in Summario Bullæ poni formulam Absolutionis, qua uti potest Confessarius, quando absolvit virtute Bullæ à Casibus, vel excommunicationibus reservatis. Sed consulto dixi (*potest*) non enim est hujusmodi formula de substantia Absolutionis, cum satis sit formula Ab- solutionis ordinaria cum intentione ab- solvendi juxta tenorem, & facultatem Bullæ, ut advertit Nunnus allatus à Galleg. *e* Imo, *e* Galleg. quo ad excommunicationem, etiam satis sūt quælibet verba illa Absolutionis significatia.

3. Notandum Tertio, certum esse, ut notat Sanchez *f* cum aliis, per se non esse ne- cessarium, ut is, qui absolvendus est ab ex- communicatione confiteatur sua peccata, & simul à peccatis, & ab excommunicatione absolvatur. Absolutio enim excommuni- cationis non est Sacramentalis; tamen, quia, ut licite tu eam recipias, debes habere propositū parendi mandatis Ecclesiæ, id est, non com- mittendi in posterum eam actionem, cui ita excommunicatio annexa est: hoc vero pro- positum, & similia requisita tamquam dispo-

b Suar. de

Conf. dif.

7 dec. 5.

n. 26.

c Dian. p.

11. tr. 2.

ref. 62.

d Filluc.

tr. 11. c. 11.

n. 293.

fitiones ad recipiendam absolutionem excommunicationis, melius ponuntur in Sacramento ipso pœnitentiæ, ideo illa regulariter intra hoc Sacramentum, sed ante absolutionem peccatorum conferenda erit, nec extra illud, nisi notabili causa sic persuadente.

Dixi autem (*per se*) nam si facultas, quæ tibi Confessario data fortasse est, absolvendi excommunicationem reservatam, est concessa cum hac formula, *ut absolvas intra ipsum Sacramentum Pœnitentiæ*, vel sub hac, *in foro Sacramentali*; tunc certè invalidè conferres absolutionem extra, ut ex se patet.

4. Sed ecce difficultas in casu nostræ Bullæ. Quando quidem in ipsa dicitur, ut Confessarius solum absolvat pro foro interno, quæro, an hæc Clausula velit, absolutionem excommunicationis, vi Bullæ dandam esse intra Confessionem Sacramentalem ita necessario, ut, extra, invalidè conferatur?

Respondeo, non ita esse intelligendum. Quare valida erit absolutio excommunicationis vi Bullæ collata extra Sacramentum pœnitentiæ. Ratio est, quia illud *in foro interno*, quod requirit Bulla, significat, Absolutionem valere, quoad forum conscientiæ, & coram Deo, non autem significat, debere Absolutionem dari in foro Sacramentali, ut latè videri poterit apud Sanchez, & Suarez, &

a Sanchez. l.
3. marr. d.
16. n. 11.
c. d. 30.
nu. 21.
b Suar. 10.
4. de Re-
lig. l. 9. c. 2.
nu. 17.

CAPUT XII.

De sexto Bullæ Privilegio, hoc est, de Indulgentia, quæ in hac Clausula undecima conceditur, semel in vita, & semel in morte.

§. I.

Semel in Vita.

1. **T**utior Praxis accipiendæ, sive acquirendæ hujus Indulgentiæ, (quæ semel tantum, anno Bullæ durante, acquiritur, sed iterum eodem anno cum secunda Bulla, non vero tertio cum tertia) est, ut Confessarius ab aliquo Ordinario modo dicto approbatus, electus à pœnitente habente Bullam, die quocumque quem ipse pœnitens voluerit, Confessionem pœnitentis audiat, illumque à peccatis absolvat, & Indulgentiam hanc ipsi immediatè post e Absolutionem applicet, di-

c. Mendo.

cendo hæc vel similia verba: *Ego tibi applico d. 27. de Indulgentiam plenariam, quam ex Bulla tibi Bull. c. 2. concedit Summus Pontifex, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.* Potest etiam applicari in ipsa d. Absolutione, hoc est, per ipsa verba Absolutionis Sacramentalis habens intentionem absolvendi pœnitentem à culpis, & à pœnis.

2. Dixi (*tutior*) nam in collatione hujus Indulgentiæ duo sunt, de quibus Doctores non conveniunt, ut mox videbis, at sub prædicta praxi conveniunt omnes.

Primo igitur non conveniunt, an hæc applicatio requiratur fieri in ipso Sacramento pœnitentiæ, an possit etiam extra, hoc est, quamvis pœnitens non confiteatur.

Respondeo. Requiritur actualem Confessionem, docet Trullench, e nisi fortè, ob piam interpretationem de voluntate Pontificis, aliud præsumeretur, quando pœnitens incidit in phrænesim, vel morbum, qui ipsi impediatur usum rationis; Ratio autem quod requiratur per se Confessio, est, inquit, quia Pontifex sic omninò disponit copulative. *Ut possit habere Bullam eligere Confessarium, à quo absolvatur, & à quo Indulgentiam obtineat.* Ita etiam tenet Gallegus, f. dicens, esse leve fundamentum eorum, qui non requirunt.

3. At plures, inter quos est Suarez, & Filucius, eosque citans Diana, g. docent satis esse contritionem. Imò addunt, si pœnitens nullo mortali gravetur, nullam requiri tunc Confessionem, sed posse in eo casu Confessarium sine alio requisito applicare Indulgentiam. Ratio est, (ajunt) quia Pontifex tunc requirit Confessionem quando danda necessario est simul, & copulative absolutio cum Indulgentia, quod evenit, quando pœnitens non est in statu gratiæ, non vero quando disjunctivè sola Indulgentia concedenda est, quod evenit, quando pœnitens peccato lethali caret, atque ad eò in gratiæ statu vedatur.

4. Utraque sententia est probabilis, quia utrumque sensum Bullæ verba habere possunt; sed, ut liquet ex se, prior est tutior; unde & tutius erit, pœnitentem debere esse præsentem; nam si non esset necessaria actualis confessio, profectò hæc Indulgentia, (ut notat Bardi) h. applicari absentis posset.

5. Secundò non conveniunt Doctores, An Confessarius debeat esse approbatus ab Ordina-

c. Trullen.
in Bull. l.
§. 7. p. 11.
nu. 4.

f. Galleg.
Clau. 3.
dic. 109.
g. Diana.
p. tr. 11.
ref. 101.

h. Bardi.
Bull. p. 2.
tr. 4. c. 1.
sec. 4. m.

dina-